

KL's hørings svar til forslag til ændring af bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbunds jorder

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har sendt et udkast til ændret bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbunds jorder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter) i høring den 4. november 2021. KL takker for muligheden for at komme med kommentarer til udkastet til bekendtgørelsen.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Indledning

Et centralt element i Aftale om grøn omstilling af landbruget af 4. oktober 2021 er udtagning af kulstofrige lavbunds jorder, fordi det er et effektivt virkemiddel til at reducere landbruget udledning af drivhusgasser. I første omgang er der fastsat et mål om, at der skal udtages 88.500 ha. lavbunds jorder inden 2030, hvoraf 50.500 ha. skal vådgøres og 38.000 ha. ekstensivering. Aftaleparterernes ambition er dog, at der skal udtages 100.000 ha. lavbunds jorder inkl. randarealer. Potentialet herfor skal afklares nærmere. Senest i 2023/2024 skal aftaleparterne genbesøge aftalen og træffe afgørelse om, hvorvidt de mener, at det er realistisk.

Uanset om der er tale om at vådgøre og udtage 88.500 ha. eller 100.000 ha. kulstofrige lavbundsarealer, så skal udtagningsindsatsen op i et helt andet gear, hvis dette skal realiseres i praksis. Her er det vigtigt at have for øje, at udtagning af landbrugsjorder er en yderst kompliceret affære, som er afhængig af mange faktorer. For det første er det afgørende, at de relevante lodsejere er villige til at afgive jord til projekterne. Dernæst at udtagningsaktørerne har omfattende lokalkendskab og de nødvendige specialkompetencer. Derudover at der er blik for helhedsorienteret arealanvendelse, så de rigtige projekter placeres de rigtige steder. Endelig er det vigtigt, at der er etableret stærke og tillidsfulde samarbejder.

Skal de politiske målsætninger i Aftale om grøn omstilling af landbruget af 4. oktober 2021 realiseres i praksis, er det derfor KL's vurdering, at der er behov mere attraktive tilskudsordninger, som er sammentænkt på tværs af finansieringskilder og øvrige grønne målsætninger, samt et nyt helhedsorienteret lokalt forankret setup, som understøtter og koordinerer den samlede udtagningsindsats. Dette er nærmere uddybet i KL's hørings svar til justeret forslag til den danske CAP-plan 2023-27 (vedlagt) og i fælles forslag fra KL, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening af 21. maj 2021 til [En styrket udtagningsindsats](#).

I forhold til den konkrete ordning, så mener KL, at ordningen – selv med de foreslåede ændringer – bør være mere attraktiv for både lodsejerne og de

Dato: 29. november 2021

Sags ID: SAG-2021-05578
Dok. ID: 3154190

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

udtagningsaktører, som faciliterer og projektstyrer den konkrete udtagning, herunder bl.a. kommunerne. KL finder det særligt beklageligt, at ordningen fortsat ikke giver tilskud til jordfordeling og køb og salg af projektjord. Det er yderst centrale værktøjer i arbejdet med at udtage landbrugsjord, og det er et redskab, som kommunerne har adgang til i de øvrige EU-finansierede udtagningsordninger. Udtagningsordningerne – både de nationalt og EU-finansierede – er i forvejen meget bureaukratiske, og det skaber forvirring med uensartede tilskudsvilkår. Samtidig kan den manglende adgang til tilskud til jordfordeling og køb og salg af projektjord betyde, at der bliver gennemført mindre lavbundsprojekter, som blokerer for projekter med større effekt, og at der samlet set bliver udtaget færre lavbundsjord, end der er potentiale for. Det er der efter KL's vurdering ikke plads til, hvis de i forvejen meget ambitiøse mål for udtagning af kulstofrige lavbundsjord skal indfries.

Generelle bemærkninger

Udover at ordningen fortsat ikke giver tilskud til jordfordeling og køb og salg af projektjord, er KL overordnet set positiv over for udkast til den ændrede bekendtgørelse. KL finder det positivt, at der lægges op til at lempe på kravene til omkostningseffektivitet og klimaeffekt pr. ha. Det er i god tråd med KL's grundsyn om, at ordningerne bør være så lidt bureaukratiske som muligt, så flest muligt af midlerne anvendes til at lave gode projekter frem for til afværgeforanstaltninger til at afgrænse projekterne ift. rigide tilskudsvilkår. Derudover er KL positiv overfor, at tilskudssatserne er blevet ensrettet, således at der nu kun opereres med tre typer – omdriftsjord, permanent græs og natur.

Generelt set mener KL, at der fortsat er behov for at øge lodsejernes incitamenter til at indgå i lavbundsprojekter. Efter KL's vurdering er kompensationen for jord i omdrift for lav ift. de nuværende jordpriser. Derudover er der fortsat bekymring fra lodsejere, der har husdyrproduktion i nærheden af lavbundsområder. Det skyldes, at lavbundsområder kan risikere at skabe restriktioner ift. udvidelser, hvis der opstår kvælstoffølsom natur i lavbundsområderne. Derfor foreslår KL, at kompensationen til lodsejere for jord i omdrift hæves, og at alle typer lavbundsområder undtages for at kunne blive ammoniakfølsomme, ligesom det er tilfældet med minivådområder og fosfor- og kvælstofvådområder. Det vil øge lodsejernes incitamenter til at indgå i lavbundsprojekterne.

Endelig vil KL generelt set opfordre til, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri sørger for, at man vurderer de foreslåede ændringer og lempelser i udkast til ændret bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjord ift. de EU-finansierede udtagningsordninger, så der ikke kommer ulige konkurrence mellem ordninger med meget overlappende formål.

Detaljerede bemærkninger

Med udkastet lægges der op til, at den nuværende sats til jord i omdrift med højbærdiafgrøder på 86.000 kr./ha udgår, idet en højere sats for al jord i omdrift generelt vurderes mere attraktiv. Det betyder, at satsen for jord i omdrift forhøjes fra 56.000 kr./ha til 82.500 kr./ha., at satsen for permanent græs forhøjes fra 31.000 kr./ha til 35.500 kr./ha., og at satsen for naturarealer er uændret på 4.500 kr. (de minimis støtte). Selv med de foreslåede ændringer, så mener KL fortsat, at kompensationen for jord i omdrift er for lav ift. de nu-

Dato: 29. november 2021

Sags ID: SAG-2021-05578
Dok. ID: 3154190

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

værende jordpriser. Hvis kompensationen ikke sættes op, så kan man risikere, at mange lodsejere vil afvente, om der fremadrettet kommer bedre ordninger.

I er meget velkomne til at vende tilbage til KL, hvis I ønsker uddybning, konkretisering eller dialog på baggrund af KL's hørings svar.

Med venlig hilsen

Maria Ramsgaard Hansen
Chefkonsulent, Center for Klima og Erhverv
KL

Dato: 29. november 2021

Sags ID: SAG-2021-05578
Dok. ID: 3154190

E-mail: MRHA@kl.dk
Direkte: 3370 3868

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3